

Møtereferat

Utvalg: Helgelandsrådet
Møtested: Thon Hotel Brønnøysund, Brønnøysund
Møtedato: 21. – 22. september 2023 **Tid:** 13:00 – 12:00

Navn	Funksjon	Kommune	Påmeldt	Hotel	Middag	Forfall
Eilif Kristian Trælnes	Leder	Brønnøy	x	x	x	
Ellen Schjølberg	Nestleder	Grane	x	x	x	
Hanne Wiik	Medlem	Alstahaug	x	x	x	
Stig Tore Skogsholm	Medlem	Alstahaug				x
Børge Toft	Medlem	Alstahaug				x
Britt Helstad	Medlem	Bindal	x	x	x	
Elin Kristine Vareide Lian	Medlem	Bindal	x	x	x	
Knut Toresen	Medlem	Bindal	x	-x	x	
Siv Therese Aglen	Medlem	Brønnøy	x	-	x	
Frank Nilsen	Medlem	Brønnøy				x
Nils Olav Jenssen	Medlem	Dønna	x	x	x	
John-Erik S. Johansen	Medlem	Dønna	x	x	x	
Tor Henning Jørgensen	Medlem	Dønna	x	xx	x	
Åse Granmo	Medlem	Grane	x	-	-	
Anne Kristin Solheim	Medlem	Grane	x	xx	x	
Jim Dahl	Medlem	Herøy	x	x	x	
Yngve Magnussen	Medlem	Herøy	x	x	x	
Henrik Skovly	Medlem	Herøy	x	xx	x	
Ivan Haugland	Medlem	Leirfjord	x	xx	x	
Pål Andreas Einmo	Medlem	Leirfjord				x
Peter Andre Haaland	Medlem	Leirfjord	x	xx	x	
Liv-Marit Haraldsvik Reitan	Medlem	Sømna	x	x	x	
Andrine Solli Oppegaard	Medlem	Sømna				x
Ben Andre Graven	Medlem	Sømna	x	-	x	
Jan Helge Andersen	Medlem	Træna				x
Lena Holmen	Medlem	Træna				x
Torhild Hansen	Medlem	Træna				x
Rune Krutå	Medlem	Vefsn	x	xx	x	
Jørn Clausen	Medlem	Vefsn	x	-	-	
Erlend Eriksen	Medlem	Vefsn				x
Hilde Sprækenhus	Medlem	Vega	x	x	x	
Andre Møller	Medlem	Vega	-	x	x	
Ove Mortensen	Medlem	Vega				x
Brit Skjevling	Medlem	Vega	x	xx	x	
Torhild Haugann	Medlem	Vevelstad	x	x	-	
Ronald Bjøru	Medlem	Vevelstad	x	x	x	
Renate Mathisen	Medlem	Vevelstad	x	-	x	
Charlotte Olsen	Sekretariatet	-				x
Stig Sørra	Sekretariatet	-	x	xx	x	
Hanne Kristoffersen	Gjest	-		x-		

Saksliste

Saksnr.	Tittel
29/23	Godkjenning av innkalling, sakliste og protokoll fra møtet 1. – 2. juni 2023
30/23	Referatsaker
31/23	Bekymringsmelding/klage på ventetid for hjelpemidler - NAV hjelpemiddelsentral i Nordland
32/23	Søknad om prosjektstøtte fra Vefsn kommune ved Mosjøen og Omegn Næringssselskap – Arbeidslivets akselerasjonsfelt - fra utenforskap til arbeidsliv. Søknad til Regionalt forskningsfond
33/23	Søknad om prosjektstøtte fra Digitale Helgeland - Digitalisering av veterinærtjenesten (DigiVet)
34/23	Høring sommerrute Bodø - Sandnessjøen via Myken
35/23	Evaluering av arbeidet i Helgelandrådet/Sekretariatet
29/23	Eventuelt

Sandnessjøen, 25. september 2023

Stig Sørra (sign.)
Referent/sekretariatsleder

Protokoll

Utvalg: Helgelandrådet
Møtedato: 21.09.23
Saksbehandler: Stig Sørra

Saksnr. **Tittel**
29/23 Godkjenning av innkalling, sakliste og referat fra møte 1. – 2. juni 2023

Forslag til vedtak

Innkalling, sakliste og referat fra møte 1. – 2. juni 2023 godkjennes.

Vedtak

Innkalling, sakliste og referat fra møte 1. – 2. juni 2023 godkjennes.

Protokoll

Utvalg: Helgelandrådet
Møtedato: 21.09.23
Saksbehandler: Stig Sørra

Saksnr. 29/23
Tittel Referatsaker

Forslag til vedtak
Referatsaker tas til orientering

Vedtak
Referatsaker tas til orientering

Innkomne brev/korrespondanse

Dato	Saksnr.	Avsender	Innhold
05.07.23		Visit Helgeland	Høring NEX – Sommerrute Bodø-Sandnessjøen
19.07.23		Vefsn kommune	Svar på henvendelse vedr. oppretting av AS
25.07.23		MEIR Kvinner	Søknad om støtte til konferanse (samarbeidende kvinnenettverk)
17.08.23		SNHH	Søknad om støtte til konferanse (feedFWD Expo)
18.08.23		Vefsn kommune	Henvendelse om NAV Hjelpemiddelsentral
21.08.23		SNHH	Intensjonsavtale – Hvordan møte rekrutteringsutfordringene
22.08.23		Træna kommune	Henvendelse om bytte av regionråd
23.08.23		Vega kommune	Innspill ifm Høring sommerrute Bodø - Sandnessjøen

Utgående brev/korrespondanse

Dato	Saksnr.	Mottaker	Innhold
16.09.23		Helse Nord	Vedrørende kandidater fra Helgeland til arbeidsgrupper ifm Helse Nord RHF's utredningsarbeid
18.09.23		Nfk	Høring sommerrute Bodø - Sandnessjøen via Myken i forbindelse med ny anbudsperiode fra 2024

Andre referatsaker/interne saker

Dato	Innhold

Andre møter – sekretariatet

Dato	Innhold
05.06.23	Statusmøte om Bodø-Myken – innkalling fra NHO Nordland (Teams)
06.06.23	Oppfølgingsmøte (AU) om representasjon arbeidsgrupper Helse Nord omstilling (Teams)
07.06.23	Digital hjemmeoppfølging av kronisk syke (DHH) - Innkalling RKK søknad til HDIR (Teams)
19.06.23	Møte i kommunalt koordineringsorgan for Helse Nord sin omstillingsprosess (Teams)

20.06.23	Møte (HR og IHR) i kommunalt koordineringsorgan for Helse Nord sin omstillingsprosess (Teams)
21.06.23	KVU Nord-Norge – møte i politisk samrådsgruppe (Teams)
23.06.23	Felles oppstartsmøte - kommunalt koordineringsorgan (Teams)
27.06.23	AU-møte Helgelandsrådet (Teams)
29.08.23	Vedr. FV 76 Toserveien , møte Brønnøy kommune, Brønnøy næringsforum, Nfk, HR (Teams)
29.08.23	Møte med Sentrum Næringshage – Rekrutteringsprosjekt og havbrukskonferanse
30.06.23	Møte i kommunalt koordineringsorgan for Helse Nord sin omstillingsprosess (Teams)
22.08.23	Ny Vannområdekoordinator – møte med Nfk (Teams)
04.09.23	Oppfølgingsmøte FV76 Tosen – Brønnøy kommune, Brønnøy næringsforum,
05.09.23	Kraftkonferansen 2023 Bodø. Arrangør BRUS
07.09.23	Evaluering Helgelandsrådet – arbeidsgruppemøte
13.09.23	Regionale ungdomsråd – Møte Nfk, IHR og HR (Teams)
18.09.23	Lunsjseminar NIBIO Tjøtta

Protokoll

Utvalg: Helgelandssrådet
Møtedato: 21.09.23
Saksbehandler: Stig Sørra

Saksnr. **Tittel**
31/23 Bekymringsmelding/klage på ventetid for hjelpemidler - NAV
 hjelpemiddelsentral i Nordland

Forslag til vedtak

Vedlagt skriv «Bekymringsmelding/klage på ventetid for hjelpemidler – NAV Hjelpemiddelsentral Nordland» sendes NAV Hjelpemiddelsentral Nordland.

Vedtak

Vedlagt skriv «Bekymringsmelding/klage på ventetid for hjelpemidler – NAV Hjelpemiddelsentral Nordland» sendes NAV Hjelpemiddelsentral Nordland.

Vedlegg: Skriv - Bekymringsmelding/klage på ventetid for hjelpemidler - NAV Hjelpemiddelsentral Nordland

Saksfremlegg

Vefsn kommune har sendt inn en sak til diskusjon i Helgelandssrådet om lang ventetid for tildeling av hjelpemidler fra NAV Hjelpemiddelsentral Nordland.

Enhetsleder Lill Inger Reinfjell, Vefsn kommune, har utarbeidet et utkast til skriv som legges frem for Helgelandssrådet til diskusjon, med formål om å få sende en felles bekymringsmelding/klage til NAV Hjelpemiddelsentral Nordland.

Konklusjon

Vedlagt er utkast til skriv fra Helgelandssrådet til NAV Hjelpemiddelsentral Nordland.

NAV Hjelpemiddelsentral Nordland
Haakon VII gt. 98
8004 Bodø

Deres ref.:

Vår ref.: LIR/SS

Arkiv: -

Dato: 27.09.23

Bekymringsmelding/klage på ventetid for hjelpemidler - NAV Hjelpemiddelsentral Nordland

Helgelandssrådet tillater seg med dette å sende inne en bekymringsmelding/klage til NAV Hjelpemiddelsentral Nordland om lang saksbehandlingstid ved tildeling av hjelpemidler. Helgelandssrådet er bekymret for konsekvensene med lang saksbehandlingstid og vil med denne henvendelsen få gitt uttrykk for våre bekymringer for konsekvensen som dette har for brukerne av hjelpemidler ute i kommunene.

En av de nasjonale strategier innenfor eldreomsorg er å tilrettelegge for at eldre skal kunne bo lengst mulig hjemme. Dette for å møte de utfordringer nasjonen Norge har i forbindelse med den demografiske utviklingen. I alle kommuner tilknyttet Ytre Helgeland regionråd er det en situasjon der den demografiske utviklingen er en aldrende befolkning. En viktig del av tiltakskjeden for at innbyggere skal klare å bo hjemme lengst mulig, til tross for høy alder og funksjonssvikt, er tilgang på hjelpemidler.

Det er avdeling Bolig og Bevegelse Voksne/Eldre bekymringsmeldingen/klagen omhandler. Denne avdelingen berører den største gruppen med søkere om hjelpemidler. Manglende hjelpemidler for denne gruppen har store konsekvenser for den enkelte pasient. Muligheten for selvstendighet, ha egenomsorg og bo i eget hjem reduseres. Manglende hjelpemidler til denne gruppen bidrar til økt behov for kommunale tjenester som hjemmesykepleie, omsorgsbolig og kommunal institusjonsplass.

Stikk i strid med de nasjonale strategier der det skal legges til rette for selvstendighet og egenomsorg for å bo lengst mulig hjemme. I tillegg har flere kommuner store utfordringer med å rekruttere helsepersonell – noe som også er en nasjonal utfordring som blant annet skal løses med økt bruk av hjelpemidler.

Juni 2023 sendte NAV hjelpemiddelsentral Nordland ut et nyhetsbrev til alle kommuner i Nordland. Der står følgende:

- *Bemannings situasjonen på avdeling Bevegelse*

Vi vil være færre rådgivere på jobb på avdeling Bevegelse i en lengre periode fremover. Dette gjelder spesielt områdene Bolig og Bevegelse voksne/eldre. Dere vil merke at saker tar lengre tid enn vanlig, og vi kan være vanskeligere å nå på telefon. Vi håper dere har forståelse for dette og oppfordrer alle til å bruke e-post når dere har spørsmål til rådgiverne. Fra våren 2024 regner vi med å være tilbake for fullt.

Etter dette nyhetsbrevet ble det tatt kontakt med NAV Hjelpemiddelsentral Nordland for å få avklart ventetid som i utgangspunktet oppleves som lang. Der informerte medarbeider på Bolig og Bevegelse voksne/ eldre ved NAV hjelpemiddelsentral Bodø at kommunene måtte forvente at det ble forlenget ventetid på hjelpemidler, og at søknader som ble sendt medio juli/august ikke ble håndtert før mars 2024.

Det er en lang og omstendelig saksgang innenfor systemet til NAV hjelpemiddelsentral. Et eksempel som har vært i media der eldre mann søkte om elektrisk scooter i februar – hjelpemidlet kom til vedkommende i august.

Noen hjelpemidler har NAV hjelpemiddelsentral på sine lager. Disse hjelpemidlene kommer som regel til pasienten inne rimelig tid. Men alle hjelpemidler som trenger tilpasning eller er etter mål – må bestilles. Dette gjelder for eksempel rullestoler, løftestoler, elektriske rullestoler, boligtilpasninger, trappeheis, ramper for å nevne noe. Hjelpemidler som er sentral i en tilrettelegging for å kunne bo i sitt eget hjem med funksjonssvikt.

Saksgangen i dag er som følger:

1. Kommunen mottar henvisninger om hjelpemidler. Kommunen skal da gjøre en vurdering og skriver søknad som sendes til NAV hjelpemiddelsentral i Nordland. Denne søknaden må være i samråd med og underskrevet av pasient. Dette medfører at selv om det er enkle hjelpemidler må det foretas et hjemmebesøk.
2. Kommunal ergoterapeut gjør en vurdering, gjennomføres hjemmebesøk, tar mål og finner frem til aktuelt hjelpemiddel.
3. Kommunen sender søknad til NAV hjelpemiddelsentral Nordland
4. NAV hjelpemiddelsentral skal etter sine rutiner behandle søknader i løpet av 6 uker.
5. Nav hjelpemiddelsentral kontakter leverandør som har 3 uker på å bestille hjelpemiddelet.
6. Ventetid for å få hjelpemiddelet kommer i tillegg.

Dette viser at med dagens rutiner tar det minst 3-4 måneder før pasient får sitt omsøkte hjelpemiddel. Det er i utgangspunktet en lang ventetid. Før nyhetsbrevet som ble sendt i juni 2023 har det vært en situasjon med ventelister for søknadsbehandling ved NAV hjelpemiddelsentral Bodø. Så får kommunene nå informasjon om at det blir ytterligere ventetid.

Dette er en uholdbar situasjon for kommunene som tjenesteyter og for den enkelte pasient som har behov for hjelpemiddel.

Erfaringene fra de ulike avdelinger ved NAV hjelpemiddelsentral er veldig ulik. For eksempel i samarbeidet med avdeling hørsel flyter det godt og saksgangen går raskt og pasienter får raskt hjelpemidler. Fra kommunen har gjort sin vurdering og sendt sin søknad tar det ofte ikke mer enn 3 - 4 uker før hjelpemiddel er hos pasient.

De største konsekvensene vi i dag har på grunn av manglende tilgang på hjelpemidler er:

- Økt press på tjenesteyting som hjemmesykepleie, omsorgsbolig og sykehjemsplass.
- Korttidshjelpelageret vil tømmes og vil ha begrenset kapasitet til å fungere som buffer i påvente av søkt hjelpemiddel.
- Personlige konsekvenser for den som rammes med mindre mulighet til å ha et aktivt og selvstendig liv.
- Mindre grad av mestring for den enkelte som rammes.
- Utfordring med ergonomisk tilpasning i hjemmet – både for pasient og for medarbeidere som skal gi tjenester.
- Økt trykk på henvendelser til kommunen – lang saksbehandling ved NAV hjelpemiddelsentral gjør at pasienter har økt misnøye som ender ut i klager. Disse klagenene kommer for det meste til kommunen som må håndtere dem og forklare årsak til at hjelpemidler ikke er på plass.
- Skaper økt utrygghet hos pasient og deres pårørende – noe som igjen øker etterspørsel etter andre tjenester i kommunen.

Helgelandsrådet håper NAV Hjelpemiddelsentral Nordland tar denne henvendelsen alvorlig. Vårt ønske er komme i dialog slik at vi kan komme frem til gode løsninger som er til det beste for våre brukere av tjenesten. De utfordringer som NAV Hjelpemiddelsentral Nordland eventuelt står i er ikke bare NAV sine utfordringer, og kommunenes fokus er hele tiden på våre innbyggere som både trenger, og har krav på, god tilrettelegging av lovpålagte tjenester.

Slik vi ser det er et tett samarbeid mellom tjenesteleverandørene, her NAV Hjelpemiddelsentral Nordland og kommunene i Nordland, grunnlaget for å kunne gi brukerne et godt tilbud. Dette fordrer en god dialog og en felles forståelse på de utfordringer vi i fellesskap har.

Kommunene tilsluttet Helgelandsrådet ser frem til videre dialog og samarbeid om problemstillingene som her tatt opp til diskusjon.

Med vennlig hilsen

Helgelandsrådet

Eilif K. Trælnes
Leder

Protokoll

Utvalg: Helgelandrådet
Møtedato: 21.09.23
Saksbehandler: Stig Sørra

Saksnr. **Tittel**
32/23 Søknad om prosjektstøtte fra Vefsn kommune ved Mosjøen og Omegn
Næringssselskap – Arbeidslivets akselerasjonsfelt - fra utenforskap til arbeidsliv

Forslag til vedtak

Helgelandrådet stiller seg positivt til prosjektarbeidet og bidrar inn i forprosjektet iht vedlagte budsjett med milepæler.

- Frikjøp prosjektmedarbeider fra RKK Vefsn på inntil kr. 50 000. Belastes sekretariatet iht vedtatte budsjett.
- Øvrig bevilgning på kr. 50 000. Belastes Utviklingsfondet.
- Arbeidsinnsats sekretariatet på kr. 10 000.

Vedtak

Helgelandrådet stiller seg positivt til prosjektarbeidet og bidrar inn i forprosjektet iht vedlagte budsjett med milepæler.

- Frikjøp prosjektmedarbeider fra RKK Vefsn på inntil kr. 50 000. Belastes sekretariatet iht vedtatte budsjett.
- Øvrig bevilgning på kr. 50 000. Belastes Utviklingsfondet.
- Arbeidsinnsats sekretariatet på kr. 10 000.

Vedlegg: Utkast til prosjektsøknad - Arbeidslivets akselerasjonsfelt – fra utenforskap til arbeidsliv

Saksutredning

Sekretariatet er blitt kontaktet av Nordlandsforskning og Mosjøen og omegn Næringssselskap KF med hensyn til et prosjektarbeid de er i startfasen av. Første fase i arbeidet er å ferdigstille søknad til Nordland fylkeskommune, Regionalt forskningsfond (RFF)

Prosjektet «*Arbeidslivets akselerasjonsfelt – fra utenforskap til arbeidsliv*» ønsker å rette oppmerksomheten inn mot tiltak som legger til rette for inkludering og som samtidig er motivert av etterspørselen etter arbeidskraft.

I utkastet til søknad (se vedlegg) er fokuset i all hovedsak rettet inn imot behovet sett i fra Vefsn kommune. Sekretariatet har gitt prosjektleder tilbakemelding på at prosjektet vil stå sterkere i en søknadsprosess inn imot Nordland fylkeskommune og RFF om det er to eller flere kommuner står som prosjekteier. Etter dialog med Nordlandsforskning og MoN vil dette nå bli innarbeidet i den endelige søknaden og Grane kommune vil her bli innlemmet i søknaden.

Konklusjon

Helgelandsrådet stiller seg positivt til prosjektarbeidet og bidrar inn i forprosjektet iht vedlagte budsjett med milepæler. Frikjøp inntil kr. 50 000 belastes sekretariatet iht vedtatte budsjett. Øvrig bevilgning på kr. 50 000 belastes Utviklingsfondet.

Arbeidslivets akselerasjonsfelt – fra utenforskap til arbeidsliv

1. Innledning og bakgrunn

Nordland har aldri hatt lavere arbeidsledighet enn ved inngangen til 2023. Antallet i arbeid og verdiskapningen har heller aldri vært høyere (Indeks Nordland). Samtidig står kommunesektoren ovenfor store utfordringer knyttet til kombinasjonen av aldrende befolkning og økende behov for arbeidskraft og kompetanse. Den økende andelen eldre skaper økte behov for kompetanse og arbeidskraft i kommunal tjenesteproduksjonen innen helse og omsorg. Behovet for arbeidskraft i privat næringsliv øker også, spesielt som et resultat av større industrietableringer i forbindelse med det grønne skiftet. Samtidig er arbeidskraftbehovene store også i den tradisjonelle industrien. Mangelen på kompetent arbeidskraft er en utfordring som deles av de fleste kommuner i Norge generelt og Nordland spesielt. Derfor er det viktig å finne andre måter å dekke inn behovet for arbeidskraft på enn å utelukkende konkurrere kommunene imellom. Dette prosjektet hviler på en antakelse om at det finnes en ubrukt arbeidskraftreserve i den delen av befolkningen som står utenfor arbeidslivet, og at disse kan mobiliseres gjennom tiltak for inkludering. Fokus i dette prosjektet er tiltak for inkludering som er motivert av etterspørselen etter arbeidskraft, og vi vil i det følgende omtale disse prosjektene som *arbeidslivets akselerasjonsfelt*. Med dette begrepet sikter vi til tiltak med mål om å lage en vei fra utenforskap til deltakelse i arbeidslivet, hvor en betydelig motivasjon for tiltaket er etterspørsel etter arbeidskraft.

I Nordland er det i aldersgruppen mellom 18 og 29 år 6500 personer som ikke er i arbeid utdanning eller arbeidspraksis (Nordland fylkeskommune 2022), dette utgjør 14 prosent av alle personer i alderssegmentet. Samtidig viser tall for unge under 30 utenfor arbeid og utdanning at andelen går nedover og ligger under det nasjonale snittet for gruppen (Indeks Nordland). Økt sysselsetting er en viktig forklaring på nedgangen (Ibid.). Dette prosjektet ønsker å forsterke koblingen mellom høy etterspørsel etter arbeidskraft og mobilisering til arbeidslivet fra utenforskap. For å forsterke denne koblingen trengs det kunnskapsbaserte tiltak. Målet med dette prosjektet er å utvikle slik kunnskap. I tillegg er det et mål å øke det regionale samarbeidet og koordineringen om slike tiltak. Dette vil vi gjøre ved å undersøke utviklingen av et slikt akselerasjonsfelt i dybden, med sikte på å utvikle kunnskap som muliggjør opprettelsen av flere akselerasjonsfelt i regionen.

I Vefsn kommune er befolkningsutviklingen svakt nedadgående, samtidig står hjørnesteinsbedriften Alcoa ovenfor et generasjonsskifte. I tillegg er det flere industrielle nyetableringer på trappene som en følge av det grønne skiftet. Sistnevnte alene antas å utløse betydelige behov for arbeidskraft, da nærmere 300 nye årsverk vil bli skapt (Samfunnsøkonomisk Analyse, 2022). I tillegg kommer økende behov for ansatte til kommunal tjenesteproduksjon, ikke minst som en følge av en aldrende befolkning. Dette er utfordringer for hele Helgelandsregionen, samtidig som både arbeidskraftbehovet er ulikt fordelt mellom kommunene og andelen av befolkningen som står utenfor arbeidslivet. I Vefsn kommune er det 1446 personer som står utenfor arbeidslivet i sin helhet, 509 har nedsatt arbeidsevne og 331 er på arbeidsavklaringspenger. Med dette prosjektet ønsker Vefsn kommune å utvikle en helhetlig tilnærming til utfordringene knyttet til utenforskap og lokalsamfunnets behov for arbeidskraft.

En sentral målsetting med dette prosjektet er å bidra med forskningsbasert kunnskap inn i dette arbeidet, ved å kartlegge erfaringer fra lignende prosjekter. Aktuelle kandidater er Lets Work i Alstahaug, menn i helse og industrilappen. Lets Work er et samarbeid mellom NAV Ytre Helgeland og havbruksbedriften LetSea. Menn i helse er et nasjonalt rekrutteringsprogram hvor arbeidssøkende menn mellom 25 og 55 år får tilbud om et fortettet kompetanseløp fram til fagbrev som helsefagarbeider. Prosjektet vil spesifikt undersøke dette prosjektet i Vefsn. Industrilappen er et prosjekt med et trinnvis kvalifiseringsløp til industrien i Kongsvinger-området, skapt i et samarbeid mellom NAV og lokale bedrifter. Sammen gir disse tre prosjektene kunnskap om akselerasjonsfelt inn i tre ulike sektorer av arbeidslivet som alle er svært relevante for å dekke arbeidskraftbehov i Helgelandsrådets kommuner: helse og omsorg, havbruk og industri.

Til forskjell fra eksisterende oppsummeringer av erfaringer med tiltak som har lyktes i å mobilisere fra utenforskap til arbeidsliv, er det et sentralt mål i dette prosjektet å følgeforske selve utviklingen og initieringen av tiltaket i Vefsn, for å beskrive utfordringer og vurderinger som ble gjort underveis. Dette gjør det mulig å beskrive de faktiske antakelsene og vurderingene som lå til grunn for beslutninger, snarere enn i etterpåkløskapens lys. Denne metodikken er inspirert av *Learning History Approach* (Lyman og Moore 2018). Metodikken innebærer tett dialog mellom forskerne, aktørene i Vefsn og Helgelandsrådet, hvor deltakerne har ulike roller i produksjonen av kunnskap. Dette gjør det mulig å løpende justere forskningsspørsmålene til kunnskapsbehovene som finnes i Vefsn og regionen.

Parallelt med følgeforskningen av tiltaket i Vefsn vil vi gjennomføre en kartlegging av de andre kommunene i Helgelandsrådet, basert på behov, barrierer og muligheter for å opprette arbeidslivets akselerasjonsfelt. Funn fra denne kartleggingen vil fortløpende kunne informere følgeforskningen i Vefsn. Dette vil være spesielt relevant om det avdekkes barrierer knyttet til innføring av tiltak i de andre kommunene som kan studeres nærmere i Vefsn.

2. Mål for kvalifiseringsprosjektet

Dette forprosjektet vil utvikle relevant kunnskap for Vefsn og øvrige kommuner i Helgelandsrådet gjennom å undersøke erfaringer fra tiltak som mobiliserer fra utenforskap til arbeidsliv. Dette omfatter kunnskap fra eksisterende tiltak og utviklingen av et nytt tiltak i Vefsn. Prosjektet hviler på en antakelse om at det er hensiktsmessig å angripe utfordringene med utenforskap og mangel på arbeidskraft på et regionalt nivå. En forutsetning for regional koordinering og samarbeid er felles forståelser av utfordringer og muligheter, i tillegg til konkrete verktøy som kan implementeres i kommunene. Dialogen mellom forskere og aktører i Helgelandsrådet om relevansen fra andre erfaringer vil bidra til å utvikle slike felles mulighetshorisonter, og tilpasse erfaringene til den lokale konteksten på Helgeland. Dette kan legge grunnlaget for opprettelsen av lokale akselerasjonsfelt flere steder på Helgeland, og koordinering mellom disse.

Mål og delmål:

Delmål 1: Kartlegge erfaringer fra andre akselerasjonsfelt innen sektorene havbruk, industri og omsorg.

Delmål 2: Følgeforske Vefsn sitt arbeid med å utvikle og initiere akselerasjonsfelt basert på kartlegging i delmål 1. Kartlegge behov, barrierer og muligheter for akselerasjonsfelt i de andre kommunene i Helgelandsrådet.

Delmål 3: Med bakgrunn i mål 1 og 2 utvikle en lærende historie i spenningen mellom Vefsn sine erfaringer og Helgelandsrådet sine kunnskapsbehov. Den lærende historien presenteres på en konferanse med deltakere fra kommunene i Helgelandsrådet.

Delmål 4: Syntetisere delmål 1-3 i en rapport, formidle resultatene, og utvikle forskningsspørsmål til et hovedprosjekt som skal følgeforske det videre arbeidet med akselerasjonsfelt.

Forsknings- og utviklingsutfordringer, spørsmål og metode

ARBEIDSPAKKE 1: Kartlegge erfaringer

Hensikten med AP1 er å undersøke erfaringer med å få folk fra utenforskap inn i arbeidslivet. Aktuelle prosjekter og sektorer: Industrilappen, Lets Work og Menn i helse. Det endelige utvalget vil foretas i dialog med Helgelandsrådet.

Forskingsspørsmål 1.1: Hvilke erfaringer har aktørene som samarbeider om prosjektene lokalt gjort seg?

Kartleggingen av erfaringer vil fokusere på fem områder: kartlegging av deltakere, etterspørsel etter kompetanse, sentrale aktører og samarbeidet mellom dem, barrierer og i hvilken grad prosjektet har virket utover den enkelte kommune.

Oppgave 1.1: Kartlegge og intervju relevante aktører i prosjektene, inkludert representanter fra kommunene/NAV.

Oppgave 1.2: Analysere data og utarbeide notat som sammenstiller erfaringer og oppsummerer funn fra prosjektene. Presentere notatet for prosjektets styringsgruppe/Helgelandsrådet og bruke det som grunnlag for øvrige arbeidspakker.

ARBEIDSPAKKE 2: Kartlegge regionens muligheter og behov og følgeforske utvikling av prosjekt

Hensikten med AP2 er todelt: å kartlegge behov, barrierer og muligheter for akselerasjonsfelt i regionen og følgeforske utviklingen og initieringen av akselerasjonsfelt i Vefsn kommune.

Forskingsspørsmål 2.1: Hvilke behov, barrierer og muligheter finnes for akselerasjonsfelt i regionen?

Forskingsspørsmål 2.2: Hva er de sentrale punktene i prosessen med å utvikle og initiere akselerasjonsfelt i Vefsn kommune?

Oppgave 2.1: Intervjue relevante aktører i Helgelandsrådets kommuner med tanke på kartlegging av behov, barrierer og muligheter for akselerasjonsfelt. Minst to intervjuer i hver kommune, et om etterspørselssiden i lokale arbeidsmarkeder og et om utenforskap.

Oppgave 2.2: Intervjue de sentrale aktørene i arbeidet med akselerasjonsfelt i Vefsn tre ganger, ved prosjektstart, midt i og når det nærmer seg prosjektslutt.

ARBEIDSPAKKE 3: Lærende historie og konferanse

Hensikten med AP3 er å utvikle en lærende historie basert på Vefsn sitt arbeid med akselerasjonsfelt, som tar opp i seg kunnskapsbehovet som finnes i regionen. Den lærende historien baseres på funn fra AP1-2 og presenteres og diskuteres med relevante aktører i regionen. Historien, med innspill fra aktørene, vil danne grunnlag for utvikling av forskningsspørsmål til et hovedprosjekt.

Oppgave 3.1: Utvikle lærende historie med visuelle elementer som er egnet til å formidle erfaringene fra arbeidet med akselerasjonsfelt i Vefsn.

Oppgave 3.2: Diskutere historien med relevante aktører på en konferanse.

Oppgave 3.3: Skrive rapport som oppsummerer prosjektet, inkludert den lærende historien.

Oppgave 3.4: Utvikle forskningsspørsmål som kan danne utgangspunkt for en søknad om hovedprosjekt.

ARBEIDSPAKKE 4: Prosjektstyring og formidling

Hensikten med AP4 er å koordinere fremdriften, sikre forankring gjennom løpende dialog med regionrådet og kommunene, samt formidle resultater fra forprosjektet.

Oppgave 4.1: Etablere styringsgruppe (medlemmer fra NF, Vefsn og HR) og arrangere tre oppfølgingsmøter med styringsgruppa.

Oppgave 4.2: Tilgjengeliggjøre forprosjektets funn i en rapport og presentere funnene for Vefsn og HR.

Oppgave 4.3: Bidra til den offentlige debatten gjennom kronikk i regionale medier (AN/Helgelendingen) og podkast (NF-podden)

Innovasjonspotensial

Innovasjonspotensialet ligger i å utvikle overførbar kunnskap om kommuner og regioners rolle i å skape akselerasjonsfelt i arbeidslivet.

Forskningsetikk

Prosjektet vil meldes til SIKT – Norsk senter for forskningsdata AS- for vurdering om behandlingen av personopplysninger i prosjektet er i samsvar med personvernregelverket. Prosjektet vil følge forskningsetiske retningslinjer fra Nordlandsforsknings egne retningslinjer for GDPR.

3. Prosjektorganisering

Prosjektleder og prosjektgruppen

Forprosjektet vil gjennomføres som et samarbeid mellom Vefsn kommune, Helgelandsrådet og Nordlandsforskning.

For å sikre forankringen hos de ulike aktørene vil det opprettes en styringsgruppe for prosjektet bestående av Stig Sørra (Helgelandsrådet), Kristin Hurthi (Vefsn kommune) og Stian Bragtvedt (Nordlandsforskning).

Deltakere i forprosjektet:

- **Kristin Hurthi** (kommunalsjef Vefsn kommune) deltar i styringsgruppen for prosjektet og er overordnet prosjektleder.
- **Olav Karlsen** (Prosjektleder MON) jobber spesielt med å ivareta innbyggerperspektivet i Vefsn kommunes næringsplan.
- **Stig Sørra** (sekretariatsleder Helgelandsrådet) vil være bindeleddet til Helgelandsrådet.
- **Bjørnar Andreassen** (Studiesenteret RKK Vefsn) jobber med kompetansetiltak på Helgeland.

- **Jan Ivar Myrflott** (Alcoa Mosjøen) representerer etterspørselssiden i det lokale arbeidsmarkedet.
- **Stian Bragtvedt** (seniorforsker Nordlandsforskning) leder arbeidet fra Nordlandsforskning sin side og forsker på innovasjon i industri og offentlig sektor i tillegg til arbeid mot utenforskap.
- **Aase Kristine Lundberg** (seniorforsker Nordlandsforskning) har forsket på grønn omstilling i offentlig sektor, lokal og regional planlegging, samt interkommunalt samarbeid.
- **Frode Bjørge** (seniorforsker Nordlandsforskning) forsker på lokal styring og store industriprosjekter.

Budsjett og milepæler

Arbeids-pakke	2024			2025	Ansvarlig	Kostnader og egeninnsats
	Kvartal 2	Kvartal 3	Kvartal 4	Kvartal 1		
AP1	x				Stian Bragtvedt	155 000, hvorav 20 000 kr egeninnsats Vefsn kommune
AP2		x	x	x	Stian Bragtvedt	275 000, hvorav 55 000 egeninnsats Helgelandsrådet og 30 000 Vefsn kommune
AP3			x	x	Aase K. Lundberg	100 000, hvorav 55 000 kr egeninnsats Helgelandsrådet
AP4	x	x	x	x	Kristin Hurthi	80 000, hvorav 50 000 kr egeninnsats Vefsn kommune
Totalt						Totalsum: 710 000 kr Søknadssum RFF: 500 000 kr (hvorav 50 000 til direkte kostnader)

Prosjektforankring

Fra Vefsn kommune sin side er prosjektet forankret i strategisk næringsplan, som har mål om å støtte opp om initiativ rettet mot lokale kompetansebehov. I tillegg har kommunen mål om økt samarbeid med FoU-institusjoner og bruk av virkemiddelapparatet. Vefsn kommune har også et eget rekrutteringsprosjekt hvor et mål er å kartlegge og skape veier fra utenforskap til arbeidsliv. I regionvekstavtalen mellom Nordland fylkeskommune og Helgelandsrådet skal det samarbeides om tiltak for å styrke arbeids- og næringslivets tilgang til kompetent arbeidskraft, i tillegg til et utdanningstilbud tilpasset regionens behov. Nordland fylkeskommunes strategi mot ungt utenforskap, Divna Aktan, har som målsetting å styrke samarbeid mellom arbeidsliv, NAV og skole, noe som vil være en viktig del av dette prosjektet.

4. Effekter og realisering

Virknninger og effekter

Den viktigste effekten av forprosjektet vil være følgeforskningen av utviklingen av akselerasjonsfelt, og tilgjengeliggjøringen av denne kunnskapen for Helgelandsrådet. Videre vil identifiseringen av barrierer og muligheter for flere akselerasjonsfelt i regionen kunne bidra til iverksettelsen av ytterligere tiltak. I tillegg vil utviklingen av forskningsspørsmål og artikuleringen av kunnskapsbehov gjøre det mulig å søke

om et hovedprosjekt rettet inn mot tematikken. Den løpende dialogen mellom NF, Vefsn og HR vil sikre at regionen er toneangivende i formuleringen av disse kunnskapsbehovene. For prosjekteier vil summen av disse effektene kunne ha en betydelig positiv effekt på arbeidet med reduksjon av utenforskap og økning i yrkesdeltakelse.

FORMIDLING AV RESULTATENE

Den største formidlingskomponenten i prosjektet vil være konferansen med relevante deltakere i arbeidspakke to. Det er en målsetting for prosjektet å bidra til den regionale diskusjonen om utenforskap og inkludering gjennom minst en kronikk i regionale aviser, i tillegg til presentasjoner på relevante arenaer som velges i dialog med Helgelandsrådet. Se ellers AP4.

Videreføring som FoU-prosjekt

Det er sannsynlig at kvalifiseringsprosjektet videreføres som hovedprosjekt. Prosjektet er godt forankret hos partnerne, og kunnskapen og problemstillingene som utvikles i forprosjektet skal danne grunnlag for en søknad om samarbeidsprosjekt, enten til RFF eller Forskningsrådet.

5. Referanser

[kommer]

Protokoll

Utvalg: Helgelandssrådet
Møtedato: 21.09.23
Saksbehandler: Stig Sørra

Saksnr. **Tittel**
33/23 Søknad om prosjektstøtte fra Digitale Helgeland - Digitalisering av veterinærtjenesten (DigiVet)

Forslag til vedtak

Helgelandssrådet bevilger kr 300 000 til prosjektet Digitalisering av veterinærtjenesten. Bevilgningen belastes utviklingsfondet.

Vedtak

Helgelandssrådet bevilger kr 300 000 til prosjektet Digitalisering av veterinærtjenesten. Bevilgningen belastes utviklingsfondet.

Vedlegg: Søknad om prosjektmidler DigiVet

Saksutredning

Helgelandssrådet har mottatt en søknad fra Digitale Helgeland om støtte i forbindelse med et pågående arbeid inn mot veterinærtjenesten på Helgeland.

Initiativtakerne i dette arbeidet er Hattfjelldal kommune og Grane kommune. Hovedformålet med arbeidet er å utforske om digitalisering kan benyttes om verktøy for å sikre en mer stabil og sikker tjeneste, både for veterinærer, bønder og kommunen.

Arbeidet er delt opp fire faser hvor første fase, innsiktsfasen, er avsluttet. Søknaden til Helgelandssrådet er i forbindelse med fase II, konseptfasen. I konseptfasen skal det utvikles konsepter for konkret løsning som skal kunne legges til grunn når et nasjonalt system skal utvikles.

Digitale Helgeland har allerede forankret prosjektet sentralt gjennom møter med både Landbruk -og matdepartementet (både faglig og politisk), Landbruksdirektoratet og KS. Det er stor interesse rundt dette prosjektet og prosjektet vil kunne bidra til å styrke næringslivet i vår region. Statsforvalteren i Nordland har støttet arbeidet med kr. 500 000. Dette i tillegg til betydelig egeninnsats fra Digitale Helgeland, Hattfjelldal kommune og Grana kommune.

Digitale Helgeland er i sitt første driftsår som egen organisatorisk enhet. For Helgelandssrådet er det viktig at dette viktige arbeidet blir prioritert og at prosjekter med formål som er av stor interesse blir prioritert. Helgelandssrådet sitt næringsutvalg har prioritert landbruksnæringen som én av tre prioriterte næringer for Helgelandssrådet.

Konklusjon

Søknaden er i henhold til retningslinje for Utviklingsfondet. Helgelandssrådet bevilger kr 300 000 til prosjektet Digitalisering av veterinærtjenesten. Bevilgningen belastes utviklingsfondet.

Søknad om prosjektmidler

Vi søker med dette Helgelandsrådet om prosjektmidler for å fullføre påbegynt konseptfase av prosjektet Digitalisering av veterinærtjenesten (DigiVet) som ledes av Digitale Helgeland på vegne av alle kommunene i samarbeidet. Prosjektet oppstod etter initiativ fra Grane og Hattfjelldal kommune som hadde en teori om at det var et behov for digitalisering innad i veterinærtjenesten. Prosjektet har gjennomført en grundig innsiktsfase der vi har involvert de mest sentrale aktørene i veterinærtjenesten (knyttet til stordyrspesialisering), dvs veterinær, bonde, kommune, Landbruksdirektorat og Animalia gjennom både dybdeintervju, felles workshop og observasjon i felt. Innsikten vi skaffet oss har vi oppsummert i en innsiktsrapport, men også visualisert dagens situasjon i form av en brukerreise. Vi har også laget en brukerreise for hvordan veterinærtjenesten kan se ut i fremtiden dersom anbefalingene i rapporten realiseres.

Vi har totalt seks anbefalinger i innsiktsrapporten, der av tre av disse handler om digitalisering og der vi anbefaler å lage et nasjonalt system. Vi har gjennom dette prosjektet identifisert betydelige utfordringer, men også muligheter, knyttet til veterinærtjenesten. Dette er ikke gjeldene bare i Grane og Hattfjelldal, dette er samme utfordringsbilde over hele landet.

Dette har vi tatt med videre inn i en konseptfase og i denne fasen skal vi utvikle konsepter for konkret løsning, som i dette prosjektet er et nasjonalt system.

For å sikre at vi løser reelle behov og utfordringer utarbeider vi en klikkbar prototype av det nasjonale systemet, som vi brukertester fortløpende. Dette har vi leid inn ekstern bistand for hjelpe oss med. Dette arbeidet er vi i gang med, men med gjenværende prosjektmidler kommer vi ikke i mål og trenger finansiering for å fullføre denne viktige fasen.

Når denne fasen er ferdigstilt har vi en grundig kravspesifikasjon som legges til grunn når nasjonale systemet skal utvikles.

Vi har allerede forankret prosjektet sentralt gjennom møter både Landbruk -og matdepartementet (både faglig og politisk), Landbruksdirektoratet og KS. Det er stor interesse rundt dette prosjektet som vil bidra til å styrke næringslivet i vår region.

Vi søker om 300.000 kroner for å:

1. Gjennomføre brukertesting
2. Prototype for nasjonalt system
3. Sikre videre forankring, både regionalt og sentralt
4. Etablere samarbeid med viktige interessenter
5. Utforske teknologisk landskap
6. Kartlegge juridiske utfordringer

Vi mener at nasjonalt system for veterinærtjenesten kan styrke næringslivet, og forbedre dyrevelferden og gi involverte aktører en enklere og mer effektiv arbeidshverdag.

Vi ser frem til å samarbeide med dere for å realisere dette prosjektet og håper på deres støtte.

Vi vil sørge for åpenhet for midlene som tildeles, og hvis det er ønskelig kan vi presentere resultatet når denne fasen i prosjektet er ferdigstilt.

Vi ser frem til muligheten til å diskutere dette prosjektet nærmere og svare på eventuelle spørsmål dere måtte ha.

Med vennlig hilsen

Camilla Falch

Prosjektleder

Digitale Helgeland

Brønnøysund, 12.09.2023

Protokoll

Utvalg: Helgelandsrådet
Møtedato: 21.09.23
Saksbehandler: Stig Sørra

Saksnr. **Tittel**
34/23 Høring sommerrute Bodø - Sandnessjøen via Myken

Forslag til vedtak

Vedlagte høringsinnspill godkjennes som Helgelandsrådet sitt innspill til høringen «sommerrute Bodø - Sandnessjøen via Myken»

Vedtak

Vedlagte høringsinnspill godkjennes som Helgelandsrådet sitt innspill til høringen «sommerrute Bodø - Sandnessjøen via Myken»

Vedlegg: Høringsinnspill – Sommerrute Bodø – Sandnessjøen via Myken

Bakgrunn

Sommerruten Bodø – Myken - Sandnessjøen ble etablert i 2019. Tilbudet er populært både blant lokalbefolkningen, turister og reiselivsnæringen langs kysten. I evalueringen etter første driftsår, sommersesongen 2019, var tilbakemeldingen fra reiselivsnæringen udelt positiv.

I fylkestingssak 175/2022 ble det vedtatt at fylkesrådet skal se på tiltak for å tilpasse rammene for mobilitet iht. økonomiplanen. Fylkesrådet valgte derfor ikke å utløse opsjon på sommerruten, for å vurdere mindre kostnadskrevenende alternativer. I forbindelse med dette ble det i februar avholdt møter med reiselivsnæringen, NHO og kommuner. I etterkant av møtene har Nordland fylkeskommune sendte brev hvor de ba om innspill til kostnadsbesparende tiltak. Dagens kontrakt utløper etter gjennomført sommersesong 2023. I denne forbindelse ber vi om innspill på forslag til ruteplan og andre forhold knyttet til kontrakten.

Frist for høringsinnspill er 18.09.2023. Kommunene bes gi en samlet tilbakemelding, samt prioritere eventuelle interessekonflikter internt i kommunen.

Konklusjon

Helgelandsrådet har i dialog med Polarsirkelrådet (tidligere IHR) og Visit Helgeland vårt i dialog med kommunen på Helgeland. Det er avtalt at både Visit Helgeland, Polarsirkelrådet, Helgelandsrådet og de kommunene som ønsker det, sender inn hørings svar.

Vedlagte hørings svar er utarbeidet etter innspill fra Visit Helgeland og sekretariatet i dialog med våre kommuner. Eventuelle endringer/merknader til dette dokumentet ettersendes Nordland fylkeskommune.

Nordland fylkeskommune
Prinsens gate 100
8048 Bodø

Deres ref.:
23/11021-1
23/69499

Vår ref.:
CO/SS

Arkiv:

Dato:
18.09.2023

Høringsinnspill – sommerrute Bodø – Sandnessjøen via Myken

Nordland fylkeskommune har sendt sommerruten Bodø – Sandnessjøen via Myken fra 2024 på høring til berørte kommuner på Helgeland. Kommunene bes involvere relevante interessenter og gi en samlet tilbakemelding til fylket.

Helgelandsrådet har innhentet innspill fra medlemskommunene og reiselivsnæringen via Visit Helgeland som samlet danner grunnlaget for dette høringsinnspillet. Helgelandsrådet representerer 12 kommuner på Helgeland mens Visit Helgeland dekker 18 kommuner.

Oppsummering

Det forelagte forslaget til ruteplan og kontraktsforhold blir i all hovedsak mottatt positivt hos reiselivsnæringen og kommunene. Sommerruten anses som viktig for reiselivsnæringen, men også for lokalsamfunnene langs ruten. Tilpasningen til Helgelandspendelen ser fornuftig ut. Forutsigbarhet er viktig, så lengden på kontrakten bør være minst 4 – 5 år. Dette er viktig både overfor turoperatører som lager sine program lang tid i forveien, og for aktørene som skal investere i nye produkter og anlegg. Videre anses det som viktig å få utvidet sesongen, så den varer hele juni og ut august, som for NEX 2 Bodø-Steigen-Hamarøy. Det er også et sterkt ønske om at ruten også går lørdag og søndag. Med Sandnessjøen som utgangspunkt vil de foreslåtte avgangstidene svekke tilbudet betraktelig sammenlignet med dagens rutetilbud. Til ruteplanen presiseres det at overgang til videre forbindelser til andre båter og tog, både i Bodø og Sandnessjøen, må korrespondere. Anløp Dønna og Vågsodden bør vurderes.

Innspill

Forutsigbarhet

Sommerruten er et godt tilbud, både for lokalbefolkningen, næringsdrivende og turistene, og bør styrkes og opprettholdes i en forutsigbar tidshorison. Ruten bidrar sterkt til å binde Helgeland sammen som reisemål, og til å øke attraktiviteten til lokalsamfunnene langs ruten. Treårs kontrakter gir for kort tidshorisonter for det lokale næringslivet som skal investere i nye tjenestetilbud og anleggsmidler. Turoperatører trenger også forutsigbarhet når de skal planlegge og produsere turene sine. I tillegg skaper en for kort tidshorison usikkerhet for de reisende. Reiselivsnæringen opplever at for eksempel at reisende stiller spørsmål om ved om ruten går neste år. Forslaget om 4-5 års kontrakt vil bidra til å skape trygghet og stabilitet for næringslivet, og det letter hverdagen for innbyggerne langs helgelands- og nordlandskysten.

Periode

Sommerruten bør gå i hele juni og august, og ikke bare i skoleferien, på lik linje med NEX 2 sommerrute. Sommerruten NEX 2, Bodø - Steigen – Hamarøy, går i hele perioden 1. juni - 31. august. Det er naturlig at sommerrutene for NEX 1 og NEX 2 får samme sesong/driftsperiode fra og med 2024. Dette vil bidra til å utvide sesongen for næringslivet generelt og reiselivsnæringen spesielt, samtidig som lokalbefolkningen og deres besøkende får nytte godt av det utvidede tilbudet i en lengre periode i sommerhalvåret. En lengre sesong vil være med på å gjøre tilbudet langs kysten mer attraktivt og vil kunne ha betydning for omsetning og verdiskapning i regionen. Videre er det viktig for profesjonalisering av reiselivet, jfr. Nfks reiselivsstrategi som vektlegger utvidet sesong/helårsturisme. Utvidelse til en 3 måneders toppsesong vil gi et bedre grunnlag for reiselivets investeringer. Rutetilbudet er et av de viktigste parameterne.

Lørdags- og søndagsrute

Sommerruten bør også gå lørdager og søndager. I sommersesongen forholder ikke gjestene seg til hverdager og lørdager/søndager og det skaper utfordringer i forhold til planlegging når den ikke går i helgen.

Avgangstider

Med Sandnessjøen som utgangspunkt vil det nye ruteforslaget ikke lenger gjøre det mulig å komme seg frem og tilbake til Myken på en dag. Muligheten for dagstur/opphold på Lovund blir redusert fra 3 timer og 10 min til 1 time. Videre er det ikke lenger mulig med dagstur/opphold på Træna (fra 1 t og 55 min på den opprinnelige planen til 0 min i den nye). Med det nye ruteforslaget og Sandnessjøen som utgangspunkt vil ikke lenger «sommernexen/NEX 1» være det reiselivsproduktet man hadde som mål å utvikle. Et reiselivsprodukt som skal bygge opp under og utvikle reisemålene i regionen til basedestinasjoner (reismål man kommer til og blir over lengre tid).

Korrespondanse

Ruteplanen må ta hensyn til korrespondanser over fylkesgrenser og nasjonalt. Sommerruten bør sikre sammenheng for hele kysten fra Bodø til Brønnøy. Ankomsttiden i Bodø kl. 17:45 er bra med tanke på videre forbindelser, spesielt med tanke på hurtigbåten til Steigen/Svolvær kl. 18.00. Ankomsttiden kl. 15:25 i Sandnessjøen er 15-20 min for sent for å sikre god korrespondanse med «togbussen» til Mosjøen, som gir korrespondanse med dagtoget til Trondheim og videre forbindelser til Oslo. Denne forbindelsen blir mye brukt. Dagens korrespondanse fungerer ok selv om den er i knappeste laget. I utviklingen av et grønt reiseliv er det viktig å bidra til at selve reisen til og fra destinasjonen foregår utslippsfritt og kollektivt. Ruten bør derfor også i framtiden ankomme i tide til å rekke korrespondanse med buss til Mosjøen, for å kunne reise videre med tog til Trondheim og Oslo.

Spredning i avganger

Det er bra at Helgelandsspendelen utnyttes - så det ikke kjøres "dobbel" avgang mellom Træna og Sandnessjøen på omtrent nesten samme tidspunkt.

Anløp

Ruten bør anløpe Vågaholmen i Rødøy for bedre distribusjon av reisende. Det er alt for tungvint å komme seg fra Herøy/Dønna når man må over til Sandnessjøen for å komme seg på båten. Man må da stå opp kl. 05:00 for å nå første båt over til Sandnessjøen, for deretter å rekke avgangen med NEX 1.

Markedsføring

Det er ønskelig å koble markedsføring av sommerruten til ukespasset. Dette for å synliggjøre muligheten.

Krav til fartøy

Det er en utfordring i forhold til passasjerkapasitet i forbindelse med Trænafestivalen (midten av juli). Her kan ekstrafartøy settes opp og markedsføres i god tid. Resten av sesongen er det, så vidt vi bedømmer, ikke problematisk med kapasiteten på sommerruta.

Reisen fra Sandnessjøen til Bodø tar ca. 7 timer og vi håper at "enkel servering" blir løst gjennom bemannet kiosk på begge fartøy som opererer ruten.

Det er viktig med god kapasitet til sykler, kajaker og øvrig bagasje.

Andre kommentarer

Venterom med toalett bør være operativt på alle anløpssteder. Ekspeditør bør være til stede for å sørge for sikker av- og påstigning, samt gi informasjon til reisende. Ruteinformasjon og salg av billetter bør forenkles og tilpasses markedet. Dagens løsning oppleves for ofte som en stor frustrasjon for de reisende. Reiselivsbedriftene langs kysten blir derfor i stor grad belastet med dette informasjonsarbeidet til brukerne av de offentlige tjenestene (dette gjelder alle dager, døgnet rundt).

Utgangspunktet for den «nye» sommerruten i 2019 var å utvikle et opplevelsesprodukt som skulle gjøre det lettere, og sømløst, å komme seg fra øy til øy og langs helgelandskysten. Målet var å legge opp til både en sømløs reise og muligheter for dagsturer til øyene langs kysten. Det var et ønske om å ta ut de uforløste i mulighetene Helgeland har til å ta en sterk posisjon som et unikt reisemål i Norge. Helgelandsregionen har helt spesielle forutsetninger som skiller seg fra andre reisemål i Nord-Norge, Norge og Europa. Det er svært viktig at den unike muligheten som Helgeland har utvikles videre og og forsterkes gjennom de endringsforslagene vi nå har kommet med.

Med vennlig hilsen
Helgelandrådet

Eilif K. Trælnes (sign.)
Leder og ordfører Brønnøy kommune

Charlotte Olsen (sign.)
Rådgiver

Protokoll

Utvalg: Helgelandsrådet
Møtedato: 22.09.23
Saksbehandler: Stig Sørra

Saksnr. **Tittel**
35/23 Evaluering av arbeidet i Helgelandsrådet/Sekretariatet

Forslag til vedtak

Innspill som kom frem i debatten tas med i det videre i arbeidet.

Den nedsatte arbeidsgruppen bestående av Elbjørg Larsen, Tor Henning Jørgensen og Sekretariatet presenterer resultatet av evalueringsarbeidet for Helgelandsrådet i det kommende møtet 17. november. Eventuelt revidert Samarbeidsavtale legges også frem til behandling.

Vedtak

Innspill som kom frem i debatten tas med i det videre i arbeidet.

Den nedsatte arbeidsgruppen bestående av Elbjørg Larsen, Tor Henning Jørgensen og Sekretariatet presenterer resultatet av evalueringsarbeidet for Helgelandsrådet i det kommende møtet 17. november. Eventuelt revidert Samarbeidsavtale legges også frem til behandling.

Vedlegg: Innspill til protokoll innsendt av Ivan Haugland, ordfører Leirfjord kommune

Saksutredning

Med bakgrunn i HR-sak 9/23 Arbeid i Helgelandsrådet sine utvalg og politisk verksted, ble det i AU-møtet 13. mars satt ned en mindre arbeidsgruppe bestående av Elbjørg Larsen, ordfører Herøy kommune, Tor Henning Jørgensen, leder kommunedirektørforumet og sekretariatet.

Mandatet for arbeidet var:

- Tydeliggjøring av sekretariatets og utvalgenes roller
- Hvordan bruker vi regionvekstavtalen i arbeidet?
- Tydeliggjøring av bruken av eksterne saksbehandlingsressurser

Arbeidsgruppen har hatt et møte og følgene hovedmomenter legges frem for Helgelandsrådet for videre diskusjon:

- Arbeidsutvalget reduseres fra 7 til 3 medlemmer, bestående av leder, nestleder og representant for kommunedirektørforumet. AU blir med dette i større grad en «utøvende» arbeidsgiver for sekretariatet på vegne av Helgelandsrådet og det blir lettere å involvere AU i det operative arbeidet i sekretariatet.
- Representantskapet/ordførerkollegiet innkalles oftere og blir forelagt politiske saker til behandling i perioden mellom møtene i Helgelandsrådet.

- Gjeldende satsningsområder for de fire fagutvalgene må utformes iht samme mal, med likelydende språk og opplisting av vedtatte målsetninger. Fagutvalgene nedsettes etter behov og aktiviteten/ambisjonsnivået defineres av utvalgene selv.
- Sekretariatets rolle og funksjon er på overordnet nivå beskrevet i samarbeidsavtalen. Sekretariatet ser behov for å utvikle en mer strategisk og planlagt fokus på oppgavene som sekretariatet er tiltenkt, utover det å forestå gjennomføringene av de interne møte i Helgeland interkommunalt politisk råd. Dette arbeidet er påbegynt, og kan ved konstituering av det nye Helgelandsrådet med utvalg, her inkludert AU og Kommunedirektørforumet, bli tilført nødvendige perspektiver og kompetanse.
- Sekretariatet har i begrenset omfang frikjøpt saksbehandlingsressurser fra deltakerkommunene og eksterne samarbeidspartnere. MON har vært den største bidragsyteren og mottak av frikjøpsressurser. Her har den frikjøpte ressursen blitt benyttet til å bistå samferdselsutvalget i sitt arbeid. Dette har funger godt, kombinert med at medlemmene, og da spesielt leder, også har lagt ned betydelig med tid i utvalgsarbeidet. Hvorvidt dette er en arbeidsform som også kan benyttes i forbindelse med andre utvalg er blitt vurdert. Det er etablert dialog, og en intensjonsavtale er signert, med 2 av opplæringskontorene i Brønnøysund og i Sandnessjøen, men avtale om bistand er ikke effektivert. Tanken er at denne ressursen kan bistå inn i arbeidet til utdanningsutvalget. Sekretariatet her ved to til tre anledninger mottatt bistand fra kommuneadvokaten i Vefsn kommune til mindre arbeider og spørsmål.

Konklusjon

Ovenstående momenter legges frem for Helgelandsrådet til diskusjon. Tilbakemeldinger tas med videre i evalueringsarbeidet og presenteres det nye Helgelandsrådet når det er konstituert.

Vedlegg til protokoll HR-sak 35 23 Evaluering av arbeidet i Helgelandrådet/Sekretariatet

- Innsendt av Ivan Haugland, ordfører Leirfjord kommune (merknader skrevet i rødt)

Saksutredning

Med bakgrunn i HR-sak 35/23 den 22.09.23. Evaluering av arbeidet i Helgelandrådet / sekretariatet ble det fattet følgende vedtak.

Innspill som kom frem i debatten tas med i det videre arbeidet

Den nedsatte gruppen bestående av Eldbjørg Larsen, Tor Henning Jørgensen og Sekretariatsleder presenterer resultatet av evalueringsarbeidet for Helgelandrådet i det kommende møtet 17 november. Eventuell revidert Samarbeidsavtale legges også frem til behandling.

Siden jeg påpekte i forbindelse med godkjenning protokollen at jeg syntes den var noe mangelfull iht. overnevnte sak. Sekretariatsleder delte ikke min oppfatning og opplevde at det ikke kom noen nye momenter.

Ønsker derfor å knytte noen kommentarer til denne saken, slik jeg ser det. (noe mer utfyllende enn diskusjon vi hadde)

Mandatet for arbeidet var:

- Tydeliggjøring av sekretariatets og utvalgenes roller - Hvordan bruker vi regionvekstavtalen i arbeidet?

Her prøvde jeg å si at sekretariatets rolle må være å følge med å hente inn opplysninger som utvalgene bør uttale seg på og utarbeide plan for oppfølging mot fylke og stat

Sekretariatet må samordne og koordinere utvalgene/ arbeidsutvalgenes delegasjoner til fylke og stat, samt bidra med underlag til presentasjoner

Regionvekstavtalen inneholde syv områder som Helgelandrådet bør eller skal ha en formening om. Våre ønsker og formeninger skal danne grunnlaget for møter med fylke på denne avtalen. Sekretariatet bør etter min mening tydeliggjøre for utvalgene hva avtalen innebærer og ha overblikk på dagsaktuelle saker som bør behandles.

Sekretariatet samordner og forbereder presentasjon som Helgelandrådet skal ha.

- Tydeliggjøring av bruken av eksterne saksbehandlingsressurser Arbeidsgruppen har hatt et møte og følgene hovedmomenter legges frem for Helgelandrådet for videre diskusjon:
- Arbeidsutvalget reduseres fra 7 til 3 medlemmer, bestående av leder, nestleder og representant for kommunedirektørforumet. AU blir med dette i større grad en «utøvende» arbeidsgiver for sekretariatet på vegne av Helgelandrådet og det blir lettere å involvere AU i det operative arbeidet i sekretariatet.

Det ble i møte ikke konkludert med hvor mange medlemmer arbeidsutvalget skulle ha. Etter min mening bør arbeidsutvalget bestå av minimum fire representanter. Tre fra politisk nivå og en fra kommunedirektør forumet. Siden Helgelandrådet er et politisk organ, bør representanten fra kommunedirektørforumet kun ha møte og talerett.

- Representantskapet/ordførerkollegiet innkalles oftere og blir forelagt politiske saker til behandling i perioden mellom møtene i Helgelandrådet.

Tror det er vanskelig å samle dette kollegiet noe oftere enn i dag. Derimot bør lederne i underutvalgene inviteres til å delta på enkelte møter i arbeidsutvalget. Utvalgslederen eller lederne kan redegjøre for arbeidet i utvalget, hvilke saker som bør følges opp og bli enig i hvem som gjør hva.

Som eksempel etter siste fire år sitter jeg igjen med følelsen av at flyplasskommunene tror flyplassen er for dem. Men det er vel slik at flyplassene er for alle kommunene på Helgeland? At utvalgslederne møter arbeidsutvalget i høringssaker som ligger under deres felt, kan bidra til å endre på måten vi jobber på og fronter disse sakene.

- Gjeldende satsningsområder for de fire fagutvalgene må utformes iht. samme mal, med likelydende språk og opplisting av vedtatte målsetninger. Fagutvalgene nedsettes etter behov og aktiviteten/ambisjonsnivået defineres av utvalgene selv.

Her mener jeg arbeidsutvalget i lag med administrasjon har et særlig ansvar for å utarbeide mal for arbeidet i utvalgene. Tror det er særdeles viktig at malen også vektlegger prosjekt og andre innspill som går over flere kommunestyreperioder. Dette for å ivareta kontinuiteten. Eks. Flytilbud, farleder, RTP, KVU Nord Norge, fastlandsforbindelsen, sykehus struktur, videregående skoletilbud, etter og videreutdanning, osv.

Samferdselsutvalget har for lenge siden gitt innspill til retningslinjer, uten at det har bidratt til å få disse på plass. Nå haster det.

- Sekretariatets rolle og funksjon er på overordnet nivå beskrevet i samarbeidsavtalen. Sekretariatet ser behov for å utvikle en mer strategisk og planlagt fokus på oppgavene som sekretariatet er tiltenkt, utover det å forestå gjennomføringene av de interne møte i Helgeland interkommunalt politisk råd. Dette arbeidet er påbegynt, og kan ved konstituering av det nye Helgelandrådet med utvalg, her inkludert AU og Kommunedirektørforumet, bli tilført nødvendige perspektiver og kompetanse.

Etter min mening er sekretariatet sin hovedoppgave å påse at formålet med Helgelandrådet blir ivaretatt på en god måte.

- Herunder skape felles identitet.
- Påse at de viktigste sakene som angår Helgeland er på sakskartet
- Bidra til at vi er en tydelig strategisk og politisk aktør med regionalt og nasjonalt perspektiv som også gir uttalelser i politiske spørsmål/saker som angår Helgeland.

- Påse at Helgelandrådet er en pådriver med vekt på regional samfunnsutvikling, og et bindeledd mellom politikk, næringsliv.
- Påse at vi ikke blir et forvaltningsorgan.

Er enig i at sekretariatet må få en tydeligere beskrivelse på strategi og fokusområder i henhold til formålet. Imidlertid er det enkelte oppgaver som må tillegges sekretariatet fortatt.

- At det føres protokoll over rådets beslutninger, og følger opp disse
- Når arbeidsutvalget finner det det hensiktsmessig, også fungere som sekretariat for andre.
- Drive saksbehandling og administrerer prosjekter i tråd med Helgeland interkommunalt politisk råd sine beslutninger

- Sekretariatet har i begrenset omfang frikjøp saksbehandlingsressurser fra deltakerkommunene og eksterne samarbeidspartnere. MON har vært den største bidragsyteren og mottak av frikjøpsressurser. Her har den frikjøpte ressursen blitt benyttet til å bistå samferdselsutvalget i sitt arbeid. Dette har funger godt, kombinert med at medlemmene, og da spesielt leder, også har lagt ned betydelig med tid i utvalgsarbeidet. Hvorvidt dette er en arbeidsform som også kan benyttes i forbindelse med andre utvalg er blitt vurdert. Det er etablert dialog, og en intensjonsavtale er signert, med 2 av opplæringskontorene i Brønnøysund og i Sandnessjøen, men avtale om bistand er ikke effektivt. Tanken er at denne ressursen kan bistå inn i arbeidet til utdanningsutvalget. Sekretariatet her ved to til tre anledninger mottatt bistand fra kommuneadvokaten i Vefsn kommune til mindre arbeider og spørsmål.

Det bør inngår faste avtaler om bruk av eksterne ressurser for utvalgene. Min erfaring med kjøp fra MON i på samferdselsspørsmål, har vært helt avgjørende for å kunne levere til rett tid. Samtidig er det en stor fordel hvis, men kan forholde seg til en person og utvikle kompetanse lokalt.

For å kunne lykkes i arbeidet med å bli hørt og respektert, er Helgelandrådet også avhengig å utnevne utvalgsledere og medlemmer som har tid og lyst til å prioritere arbeid med saker som angår hele Helgeland

MH.
Ivan Haugland

Protokoll

Utvalg: Helgelandsrådet
Møtedato: 22.09.23
Saksbehandler: Stig Sørra

Saksnr. **Tittel**
36/23 Eventuelt

Forslag til vedtak

Vedlagt skriv «Mosjøen fengsel» sendes Justis – og beredskapsdepartementet v statsråd Emilie Mehl.

Vedtak

Vedlagt skriv «Mosjøen fengsel» sendes Justis – og beredskapsdepartementet v statsråd Emilie Mehl.

Vedlegg: Forslag til brev fra Helgelandsrådet til Justisministeren – Mosjøen fengsel

Forslag til brev fra Helgelandsrådet til Justisministeren – Mosjøen fengsel

Mosjøen fengsel er et høyrisikofengsel som favner et geografisk område med innsatte fra Helgeland, Saltdal og Namdal; et område med ca. 100 000 innbyggere. Avstanden til nærmeste høyrisikofengsel er 320 km til Bodø og 390 km til Trondheim.

For Helgeland er det viktig at Mosjøen fengsel gir et godt og utviklende tilbud til innsatte, og samtidig sikrer gode arbeidsforhold for ansatte.

Hurdalsplattformen beskriver at fengslene i Norge fortsatt skal ha en desentralisert struktur og at innholdet i soningen skal styrkes. Mosjøen fengsel er et godt eksempel på dette.

Kommunene på Helgeland ser på Mosjøen fengsel som en viktig institusjon for regionen, hvor innsatte får en mulighet til å sone i nærheten av hjemstedet. Dette gjør det enklere for innsatte, pårørende og offentlige etater å ha kontakt med den innsatte under soningen. Dette gjelder også ved tilbakeføring til samfunnet etter endt soning.

Slik situasjonen er i dag er kommunene på Helgeland bekymret for fengslets fremtid. Lokalitetene tilfredsstillende ikke dagens krav til et moderne fengsel med hensyn til å gi varetekts- og soningsinnsatte et godt tilbud. Videre er ikke arbeidsforholdene til de ansatte optimale.

Mosjøen fengsel får i dag de støttefunksjoner et fengsel har behov for fra øvrige instanser i lokalsamfunnet. Dette er blant annet rus- og psykiatritjeneste fra Helgelandssykehuset, primærhelsetjenester fra Vefsn kommune og en rekke andre tjenester, som for eksempel fra Mosjøen bibliotek, Mosjøen Ressurs- og Kompetansesenter, Røde Kors, Vefsn storkjøkken/Helgeland Industrier og Friomsorgen på Helgeland. Vi vil her

spesielt fremheve Helgelandssykehuset, avdeling psykiatrisk senter og helsetjenesten i Vefsn kommune som skreddersyr behandlingstilbud for de innsatte i et nært samarbeid med hjelpeapparat i hjemkommunen og Friomsorgen.

Flere rapporter har vist behov for et nytt, tilpasset aktivitetsrom for innsatte og nytt samtale- og behandlingsrom for helse- og psykiaritjenesten. Dette for å bedre ivaretagelsen av personvernet og for å bedre sikkerheten for de innsatte og ansatte. I dag må de innsatte møte utenfor fengslets lokaler for disse tjenestene på grunn av at fengslets lokaler er uegnede. Dette medfører ekstra sikkerhetsutfordringer og ressursbruk for Kriminalomsorgen og Politiet.

Arbeidstilsynet gjennomførte et tilsyn i Mosjøen fengsel 12. mai 2023. Rapporten etter tilsynet er kritisk til utformingen av pasient- og samtalerom og besøksrom. Arbeidstilsynet har gitt varsel om pålegg.

Den 28. august i år hadde Vefsn kommune ved ordfører Berit Hundåla et møte med Barne- og Familienminister Kjersti Toppe, hvor Mosjøen fengsel var tema. Her ble ovennevnte problemstillinger diskutert.

Samme uke hadde Hundåla møte med statssekretær i Justisdepartementet Geir Indrefjord, der de nevnte problemstillinger og Arbeidstilsynets rapport var tema. Til stede under dette møtet var direktør for Kriminalomsorg Nord, driftsenhetsleder i Kriminalomsorgen i Nordland, leder i Mosjøen fengsel og tillitsvalgt for de ansatte. Vefsn kommune ved helsetjenesten og Helgelandssykehuset ved Distriktpsikiatrisk senter la frem behovet for utbedring av lokalitetene. Under møtet kom det frem at Kriminalomsorgen har utarbeidet et forslag til utbedringer ved Mosjøen fengsel som vil gjøre fengslet i stand til å gi gode soningsforhold for de innsatte, samt gode arbeidsforhold for de ansatte. Kriminalomsorgen var tydelig på at en utbedring av fengslet ville kreve politisk involvering for å få tildelt midler til prosjektet.

Regionrådene på Helgeland ønsker med dette å gi uttrykk for viktigheten av å få utbedret Mosjøen fengsel slik at det kan bli et godt fengselstilbud til de innsatte og sikre gode arbeidsforhold for de ansatte som tilfredsstillende krav som er satt til et moderne fengsel. Den samlede kompetansen er på plass. Det som nå trenges er et forpliktende vedtak slik at en renovering av fengselet kan gjennomføres.